

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Poetiskt minnesalbum som sjunger livets lov

Lassén-Seger, Maria

Published in:
Hufvudstadsbladet

Published: 04/09/2022

Document Version
Accepted author manuscript

Document License
Publisher rights policy

[Link to publication](#)

Please cite the original version:

Lassén-Seger, M. (2022). Poetiskt minnesalbum som sjunger livets lov: Recension av Maija Hurmes *Alla mina sista*. *Hufvudstadsbladet*, 30. <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2022102062606>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Poetiskt minnesalbum som sjunger livets lov

Maija Hurme: *Alla mina sista*. Schildts & Söderström, 2022

Bilderboken är ett tånjbart medium. Den behöver inte berätta sin historia från A till Ö. I stället kan den, som Maija Hurmes *Alla mina sista*, samla sig kring ett koncept eller en företeelse som den vrider och vänder på. Här samlar en flicka egna och andras ögonblick av något som sker för allra sista gången: "[s]ommarlovens sista dag på ön", "sista brevet från en vän" eller – mer prosaiskt – "[d]e sista, äckliga godisarna på påsens botten". Varje "sista gång" i flickans minnesalbum är försedd med kortfattad text och tillhörande bild som expanderar och förstärker stundens sammanhang och känslomässiga natur.

Enkelt och intrikat

Helheten bildar ett minnesalbum som markerar tidens gång genom att nagla fast viktiga – ofta rätt vardagliga – ögonblick. Upplägget är i all sin enkelhet mycket intrikat. Enligt ramberättelsen har bok-jaget gjort den bok hon själv medverkar i – ett lekfullt metaperspektiv som får läsaren att slå knut på hjärnan.

Ögonblicken är därtill uppfinningsrikt indelade i avsnitt med fantasieggande rubriker. Tvärtemot vad en kunde tro är inte alla "sista gånger" vemodiga eller sorgliga. De kan också vara efterlängtade, spännande, oåterkalleliga eller ensamma som "[s]kogens sista träd". I sin hyllning till existensen låter Hurme fantasin flöda.

Strukturerad helhet

Med sin nya bilderbok visar Hurme att hon fortsätter växa som bilderboksberättare. Färgskalan är fortsättningsvis mjuk och murrig, och hon excellerar i skicklighet både som akvarellist och tecknare. För att skapa en omväxlande rytm mellan uppslagen varierar bilderna i storlek, färgsättning och teknik. Det kunde ha blivit spretigt, men helheten får struktur av ramberättelsen, mellanrubrikerna och den tematik som undersöks – samtidigt som de varierade uppslagen överraskar och för läsningen framåt. Det är ingen liten bedrift. Mången konceptbilderbok strandar på att den inte blir så mycket mer än den ena idé som bär upp hela verket.

Blandade åldersperspektiv

Alla mina sista kränger sig också ur den tvångströja av åldersinriktat målgruppstänk som mången bilderbok faller offer för. Bok-jaget är visserligen ett barn och många av de samlade ögonblicken har ett barnperspektiv, exempelvis "sista natten i mammas och pappas säng. Kalle ryms inte längre i den varma gropan". Men påfallande många har ett mer vuxet perspektiv som att "[m]änniskans liv börjar med den sista stunden i mammas mage". Vem denna tankeväckande bilderbok faller på läppen, handlar därför mer om personlig preferens än ålder.

Fängslande och reflektiv läsning

Hurmes eleganta hyllning till livets pärlband av sista ögonblick stimulerar ögat, örat och tanken. *Alla mina sista* inbjuder till reflektion och upprepad läsning fördomsfritt framåt såväl som bakåt i boken. Till slut uppmanas läsaren klura ut egna "sista gånger". Inviten kommer garanterat att hörsammas. Efter att ha läst Hurmes fängslande minnesalbum vill också jag minnas alla de sista gånger som sammantaget utgjort mitt liv.

Maria Lassén-Seger